

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Szerkesztik:

dr. Buza Barna és dr. Székely Albert

Hírfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egy év szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Az oktatások utján.

Írta: dr. Fehér Márton.

A függetlenségi párt a saját sirtját ásná meg, ha abban a téves hitben ringatódnék, hogy kormányra jutásával elérte vágyai netovábbját és most összetett kezekkel várhatja, hogy programja a szövetséges pártok kegyelméből apró adagokban és mérsékelt tempóban megvalósíthatassék.

Ne ámítsuk magunkat és ne hitessünk másokat!

Egyelőre más kézzelfogható eredménye a nagy nemzeti küzdelemnek nincsen, minthogy a politikai élet színteréről elspörtük azt a kormányzati rendszert, mely eddiggel az osztrák érdekek jól díjazott védelmezője és első mozgója volt, — és helyébe oly férfiak kerültek a kormányzat élére, kiknek eddigi közéleti szerepléséből remélni lehet egy becsületes, tisztességes, magyar nemzeti irányú és a demokratikus haladás jegyében működni akaró politikai rendszer létesítését.

Ez a remény az, mely miatt helyeselni vagy legalábbis jó-akarattal támogatni lehet a koalizált pártokat, holott a függetlenségi párt joggal és okkal követelhetné, hogy az ország kormányzás kizárólag reá bízassék, a minisztérium tagjai csakis függetlenségi lehessenek és hogy programja sarkalatos pontjai törvénybe iktatásáig fogjon.

De ha helyeselni lehet is azt, hogy a szövetséges pártok egy ideig együtt működjenek, már most számolnunk kell az azzal az eshetőséggel, hogy az átmeneti korszak letűnével megszűnik a pártok szövetsége és künn a kerületekben, benn a törvényhozás és törvényhatóság termeiben szembe kerülnek egymással azok a pártok, melyek eddig legyvertársak voltak.

Erre a nagy és mondhatjuk döntő útközetre már most fel kell készülnie a függetlenségi pártnak. Nemcsak azért, mert a mostani, átmeneti korszak alatt az agitáció szabadsága erre a legkedvezőbb; nemcsak azért, mert a melyik párt nem halad és nem hirdeti elveit és nem toboroz újabb hívőket, az vissza lejtődik, elsovad, elpusztul; hanem szerveznünk kell

a pártot, agitálni kell az elvek érdekében, toborozni kell a hívőket különösen azért, mert most már bizonyos, hogy a választói jogot ki fogják terjeszteni a népszéles rétegeire is, azokra a rétegekre, kiknek nézeteit, vágyait eddigelé nem ismerjük és kiknek politikai fölfogása eddig számításba sem jött.

A kerületek választópolgárainak száma meg fog kétszereződni, sok helyütt négyszer, ötször akkora lesz a választók száma, mint most.

Ezeket az új elemeket meg kell nyernünk a függetlenségi lobogónak és ezeket tömöríteniük kell a függetlenségi pártnak.

Minden egyes faluban és városban meg kell alapítani a függetlenségi szervezetet, a mely a községbeli, városbeli polgárságot foglalja magában, — a községi (városi) szervezetek kerületi központban egyesítendő és ezeket összefoglalná a vármegyei közép-ponti szervezet, mely ellenőrizzé a kerületeknek és végrehajto szerve volna az országos párt vezetőségének.

De nem elég csak névleg megnyerni a tagokat; azoknak szívvel-lélekkel hozzáuk kell csatlakozniok, a mit csak az esetben érhetünk el, ha őket fölvilágosítjuk, oktatjuk, politikailag iskolázzuk, gazdasági téren istápoljuk, közigazgatási téren pedig támogatjuk.

Allandóan kell a néppel, a nép bajával foglalkozni, mert az állandó érintkezés szűli a rokonszenvet, a bizalmat. A nép barátát lásson bennünk, a kihez ő bizalommal fordulhat és ne legyen kénytelen a vasár-, és ünneppnap szónokok maszlagos beszéde után indulni.

Mert ez következnie be, ha a nép érdekeit elhanyagoljuk. A nép, — tulnyomó részben politikai kiskorúságban szenved és ösztönszerűleg ragaszkodik azokhoz, kik az ő baját föltárják. Ebben pedig a vasárnapi utazó szónokok mesterek.

Ezeknek a káros működését csak úgy lehet ellensúlyozni, ha a népet politikailag nagykorúsítjuk és bajait orvosoljuk.

De a függetlenségi pártnak a közéleti tevékenység minden terén meg kell vetnie a lábát.

Községi, képviselő-testületi, me-

gyebizottsági tagok választásánál csakis függetlenségieket szabad megválasztani, az eljárási tiszt-ségek függetlenségiakkal tölten-dők be, a törvényhatósági bizottság egyes bizottságaiban, választ-mányaiban, albizottságaiban a függetlenségi többséget bizto-sítani kell, hogy a függetlenségi párt ellen semmi se történhessék sem a vármegye középpontjában, sem egyes községekben.

Erre különösen ott van szükség, hol a főispán családi politikából és vele született rosszakaratóból ellensége a függetlenségi politikának. Az ilyen főispán káros befolyását csak egy erős függetlenségi többség öntudatos és határozott, megalkuvást nem ismerő működése tudja ellensúlyozni.

Ilyen hathatós, kitartó és szívós szervezkedésre van szükségünk, ha a nemzet függetlenségét ki akarjuk vivni.

Ezt pedig akarjuk és ki is vivjük! Ha tiltakozunk a rabszolgaság ellen, egy a nemzet rabszolgaságát sem fogjuk túrni!

Ki a vivát? A tőketeresesi választókerület egyik tekintélyes választópolgára írja nekünk a következő sorokat: Gróf Andrássy Gyula még nem nyilatkozott arról, hogy a három kerület, — Kassa, Liszka, Tőketeres — mandátumai közül melyiket fogadja el, máris megindultak névben a korteskedések. Az itteni két uradalom alkalmazottjai közül egyesek szétlétben-hozzában azt terjesztik, hogy gróf Andrássy Gyula, a tőketeresesi kerületre nem reflektál, hanem fellépett itt egy valakit, alkotmánypárti programmal, Gróf Andrássy Gyuláról fel nem tételezték, hogy akkor, a mikor még a néha járt küldöttségeknek sem mondta meg, hogy melyik kerületet óhajtja megtartani, uradalmi alkalmazottjainak ezt elárulta volna, így ez bizonyonnyal csak visszaélés, a kö-zönség megtévesztésére irányuló visszaélés a gróf Andrássy Gyula mindnyájunk előtt tisztelt nevével és ha ezt gr. Andrássy Gyula sejténé — mindenesetre ő tiltakoz-nék ellene legelső sorban. Gróf Andrássy Gyula a közpályán való egész szereplése alatt számos bizo-nyítékát adta annak a nemes fel-fogásának, hogy a választóközönség spontán megnyilatkozásait tisztelni és bevérti szokás és szükség. A választóközönség hangulatából pedig azt kell következtetni, hogy a tőketeresesi kerület el alkalommal csakis 48-as függetlenségi képviselőre akar szavazni, ilyet akar ez alkalommal megválasztani, sőt mentől erősebb lesz, — a mit nem hisszük el az

uradalmak nyomása, — annál inkább, mert a legközelebbi múltban történt ajánlat is nem nagyon szerencsés volt és nem a legderültebb képeket hagyta hátra a lelkekben, a menyiben az igen ajánlott és protezsált gr. Desseffy Emil, még csak arra sem érdemesítette a kerületét, mely őt egyhangulag megválasztotta, hogy bár egy útsoros beszámoló beszédet tartson, avagy tegyen közö a lapokban. Hát ha csakugyan igaz lesz majd, hogy gróf Andrássy Gyulának Tőketeresben csakugyan nem kell, ami sajnós dolog — akkor a közönség is nyilatkozik majd, hogy ki kell hát neki, Alkotmánypártit azonban semmi szín alatt nem választunk, csak függetlenségi.

Szülőgazdaságunk válsága és a bortörvény revíziója.

A „Magyar Szülőgazdák Országos Egyesületének” közgazdasági szakosztálya mult hóban a „Közletlen” üléseket tartott és tanács-között a műbortörvény revíziójáról. E tanácskozákos határozati pontokba lettek foglalva és csak az időt és alkalmat várják, hogy parlamentünk színe elé kerüljenek. E kérdés az összes, de különösen a „Tokaj-Hegyaljai” szőlőbirtokosokra oly eminens fontosságú, hogy ugyszólván ennek mielőbbi törvénynyő válsádot várható nagyrésztben a szőlőbirtokosoknak megmenekülése mai válságos és kritikus állapotoktól.

Mielőtt a legfontosabb határozatokra visszatérnénk, legyen megengedve egy általánosságban egyet-mást elmondanom.

Köz tudomásu, hogy a rekonstruált szőlőkben milliók és milliók fokusz-nek. Azt is tudjuk, hogy nem minden gazda telepített saját olosó pénzén, hanem egy jelentékeny kontin-gens a drágább kölcsönöket vette igénybe. Ezen esodálkozni sem lehet, hiszen ezeltől még csak 8-8 esz-tendővel is szinte a közutdatba át-ment hit volt, hogy az új szőlők lesznek a 20-ik század aranybányái! Azóta mind ez megváltozott. Az évi regie ugyszólván napról-napra drá-gább és végre ha már a sok kiadás, fáradság és bosszuság után mond-juk hordóba került a közéjő minő-ségű és mennyiségű must, akkor jön még csak a legnehezebb feladat t. i. értékesíteni a bort, nem elfogadható, hanem botránnyos rossz áron, de úgy sem lehet!

A szőlőbirtokosok valósággal — sajnós — válsággal küzdenek és aki ezt tagadja, az vagy számítani nem tud, vagy valamelyes nebusban van a bitang borpancsolókkal. Számok bizonyítanak, ha igazak, lássunk egy példát állításom megvilágítására. — Egy helybeli szőlőbirtokostól kap-tam 1905-ik évről az adatokat. Sző-lője a város mellett fokszik, jól van művelve és termő; nagysága 2 ka.

Angol ujdonság „King Eduárd” törvényesen védett szövetek!

Hazai gyártmányu „TULIPÁN” mellények, gallérok, kézélők, Pelikán és Gyukits-féle kalapok, „Kobrak” czipők kizárólag nálam kaphatók.

KEREKES PÁL uri-divat üzlete és angol szabósága Sátoraljanhely (Kazinezy-uteza.)

Nyakkendőkben folyton változatos ujdonságok. Angol Zephyr ingek és amerikai női ing-blouzok méretek szerint készülnek.

Lapunk 10 oldal.

h. 300 négyzetögl. A talaj megvétele és a szőlő beállítása 10 ezer koronába került. Az évi regie kitétt 785 koronát és mivel tavaly 35 hordó bor termelt, 35 hordó a 9 korona — 315 kor. vagyis az összes kiadás 1100 koronát tett ki. A bor persze még nincs eladva, de számított egy oly árt, minőt elérni alig lehet pld. 130 literenként 64 koronát, tehát 30 szor 64 = 1020 kor., ebből levonva az évi regie 1100 kor., maradna mint a befektetett 10 ezer kor. jövedelme 820 kor., vagyis a tőke 80%-et jövedelmezett volna.

Készakarva hoztam föl egy oly példát, hol a termés kitünő volt illetve a kvantitás oly nagy, hogy ezt átlagosnak venni távolról sem lehet és mégis az eredmény így sem kielégítő. Minden szőlőgazda jól tudja, hogy „Tokaj-Hegyalján” holdankint az évi átlag körülbelül 9—10 hordót teszen ki, az pedig a jelenlegi értékesítési viszonyok mellett már a betétikamat jövedelemnek alig felel meg, vagyis a szőlőnél az már deficitnek mondható. Ha a szőlő „Tokaj-Hegyalján” holdankint csak 15—16 hordó átlag termést adna, akkor legalább tengődni lehetne egy ideig a szőlőbirtokosoknak, várva a jobb jövőt, de a mint már említém is, nálunk ily átlagos termések el nem érhetők, minek oka leginkább a „Hegyaljai” talaj természetében keresendő. Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy szőlőinket jelentékeny mennyiségű kőcsönök terhelik, melyek bizony olcsóknak nem mondhatók és még oly kedvező természetűek is, minőt fenti példában hoztam föl, azt a 80%-ot jelentékeny mérvben redukálják. Ha mindezekhez hozzáadjuk a gyengébb esztendői természetűjét, világosan láthatjuk, hogy legalább is a „Tokaj-Hegyaljai” szőlőgazda valóságilag küzd a válsággal, nem is beszélve oly eredményekről, midőn nem egy, de sok szőlőbirtokosnak holdankint 3—4 hordó átlagos termései voltak, mert hiszen szélsőségekben mozogni nem lehet céloz.

Tudjuk azt, hogy itt Ujhelyben, de az egész „Tokaj-Hegyalján” mily érdekesülk fűződnék a drága pénz megalkotott szőlőkhöz, elannyira, hogy sok-sok embernek valóságilag egzisztenciája függ a mai körülmények jobbrafordulásától. Két főokra vezethető tehát vissza a válság, a nagy regiere és a gyalázatosan rossz értékesítésre.

A mi a nagy és folyton növekvő évi regiet illeti, ezt jelentékeny mérvben apasztani, azt hiszem, legalább a közel jövőben bajos lesz. A kéziór napról-napra drágul, már csak a még mindég nagyobb merveket ölt ki kívándorlás következtében is; gépekkel pedig helyettesíteni a kezimunkát szőlőinknél a minimumra van redukálva, ami számba sem jöhet. A hordók ára folyton emelkedőben van, mi nem is csoda, ha elgondoljuk, hogy a rabló erdei gazdálkodás folytán a dongafa állománya nagyon is mecsappant.

A kezimunkára vonatkozólag azonban van némi megjegyzésem. Szőlőbirtokosain általában panaszolnak, hogy a napszám drága. Megengedem, hogy a kedvezőtlen körülményeket tekintve véve, a kiadások sokallják, de nem a naponta fizetendő összeg nagysága miatt drága a napszám, hanem azon oknál fogva, hogy legalább Tokaj-Hegyaljánkon ha szőlőmunkások valóságilag el vannak rontva, késő állnak a munkába, közben nagy pihenőket tartanak és ha dolgoznak is csak úgy és annyit, hogy ez kedvezően hasson az emésztési pro-

cesszusra, de a nélkül, hogy este a munka végeztével a legcsekélyebb fáradságot is éreznék! Ezen a rossz és káros szokások okvetlen változtatni kell és pedig a napszám méltányos fölemelése által. Ha valamilyen többlet fizeték, akkor a napszám szívesen dolgozik több órát naponta, de rálehet őt a jobb munkára is bírni okkal-móddal. A tulajdonos dacára a magasabb napszámnak kétségtelenül szintén nyér nemcsak a napi több munka által, hanem, hogy ugyanazon munkások többlet dolgozván a munkával hamarabb elkészülnek és így tehát kevesebb munkásra lévén szükség, végeredményben a munka olcsóbb is lesz.

A hol van megbízható ellenőrző közeg és akadnak rendes, már hogy úgy mondjam, a munkákra nevelt munkások, ott a mit csak lehetséges szakmányba adjunk ki, mert ez az igaz.

Térjünk át boraink értékesítésére. Felesleges volna bizonyítani, hogy e téren minő horribilis pangás köszöntött be, mert hiszen akárhány szőlőbirtokost valóságilag zavarba hoznánk a feleletet illetőleg azon kérdéseinkkel, hogy pld. a folyó évben minő szüretet óhajtana bőve-e vagy ros zat? Tudom, hogy sokan, olvasva e sorokat, mosolyogni fognak, hát kérem szeretettel nincs igazuk, a mosoly nem jogosult. Ugyanis alig számbavehető kivétel a gazdak két, sőt három évi termése pincékben hever, várva a világ nyolcadik csodáját, az elevenevőt, no már most tegyünk föl egy bőséges szüretet, hát kérdem, hogy hová teszik a bort, hiszen minden pince tömve van! De ha sok a bor, sok a szüreti-költés és főleg sok a kiadás a mérődrága hordókért, hány termelő lesz képes elbírnai a bevételek nélkül nagy kiadásokat, a nagy regiet? Hol van az agrár és hol a sok váltó után fizetendő 7%, hol az adó stb.? Kérdem tehát egész komolysággal, minő szüretet óhajtanak — természetesen nem egyeseknek kedvezőt — egy általános bőségeset-e, vagy pedig egy gyengét? Ilyenek Tokaj-Hegyalján mai napság a viszonyok.

Ha a pangás okát kutatjuk, azt következőkben vélem föltalálhatni. Néhány évtized előtti borkonzumunkra visszagondolva, az-mal eszünkbe jut, hogy házáknban is tetemes volt a szamorodni és asszúbor fogyasztás. Ma úgy áll a dolog, hogy az e fajta italok konsumálása sajnos a minimumra redukálódott és hogy ezeket a jobb és rosszabb lőrekből készült divatos pezsgők szorították ki. Ha kutatom e jelenlegi okat, nem lehetem azt föl más körülményben, mint a divatos tetszelgési vágy kielégítésében. Akárki mit mond, a finom Tokaj-Hegyaljai szamorodni és nehéz asszúborokat nincs az a francia pezsgő, hogy csak meg is közelítse! De uram fia! hány embernek van módjában és alkalma jó borból készült palackérett pezsgőt innia! Bátran állíthatom, hogy a legtöbb pezsgőt fogyasztó nem azért issza e fluidumot, mintha jobban kedvelné a finom szamorodni vagy asszúbornál, hanem azért, mert ez divatos ital és a mi földölg, a fölbontása detonációval jár és sok embernél ez is valami!

A pangás egyik további és tegyük hozzá sokkal súlyosabb következményekkel járó oka, ami legnagyobb részben a válságot előidézte az, hogy a régi kiviteli piacaink elvészettük és sem ezeket visszahozhatni, sem újakat szereznai meg sem kísérlettük.

Igen sokan még nagyon jól emlékszenek vissza, hogy Galicia, Orosz-

ország, Németország mily biztos és jó vevői voltak hegyaljai borainknak és ma elmondhatjuk, hogy ide kivitelünk alig jön már számba, azaz még ennél is rosszabbul vagyunk, mert kivitel van még pedig totemes, de sajnos nem a termelő által produkált értékes italból, hanem a borpancsolók által készített kottyalékokból. Ez tehát százszor rosszabb mintha semmi kivitel sem volna, mert így pedig Németországot fogyasztóknak sokkal nehezebb visszahozni, mivel borainkkal szemben bizalmatlan és tényleg ide alig exportálunk bort; míg ellenben Galiciában — hová pancsokból nagy a kivitel — a borhamisítók a publikumot valóságilag rászoktatták a pancsra elannyira, hogy a kerti borkak cukor, szesz és némi hegyaljai bor hozzáadása által előállított álhegyaljai bort talán nagyobb élvezettel isszák, mint az igazit, mert éveken át megszokták és mindnyájan a szokás rabjai vagyunk!

A borhamisítókra cikkem második részében még meg fogok emlékezni, most csak jelezni óhajtom, hogy a hamisítás zajtalanul, de fokozott mérvben folyik, min csodálkozni sem lehet, mert míg egy részről a súlyos politikai válság mindent absorbeálva azt a szokásos csekély figyelmet is elterelte az immár hatalmas és terebélyes fává nőtt pancser szövetkezetéről; másrésztől az ellenőrzés oly neveltséges rossz fundamentumra van fektetve, hogy a semminél is sokkal rosszabb, nem is említve föl egyebet csak az u. n. „borellenőrző bizottság”, a mely minden egyéb csak nem bizottság és mindent csinál inkább csak bort ellen nem őriz, mert az ily ténykedésre büszkén azt mondja a Chlopi parancsossal, hogy soha... különben is e bizottság legalább egy része a hamut már mamunak kezdi mondani!

A piacok visszahozására a szőlőbirtokosok egy lépést sem tettek, mert hiába a hagyományos indolencia nem szabad cserben hagynunk. Nálunk mindig és mindent a kormánytól várnak, ellenben a szervezkedés, a tömörülés minden bankett és céoc alkalmmal impozánsul nyilatkozik meg, de ha arról van szó, hogy álljunk össze egymást támogatóknak, hogy ellenfeleink manipulációinak piszkos hullámai által el ne separtessünk, vulgó, ne menjünk tönkre, akkor a tömörülési hív a fagypontra száll alá!

Nem tudom elhallgatni, hogy föl ne hozzam, mikor gr. Apponyi több képviselő társával Belgiumban járt kongresszuson való részvételt és egy kiállítás megtekintése céljából.

A kiállításra nyert tapasztalásokat Nagy Emil orsz. képviselő irta igen érdekes és tanulságos cikkében a „Budapesti Hírlapban”, mely cikkében fölhívta „Tokaj-Hegyalja” termelőit Belgiumra finom bork exportálására céljából, egyben kifejtette, hogy mily kelendőségük volna ott borainknak, mennyi pénz vándorolhatna a gazdag kis országból Tokaj-Hegyaljára! Azt is megírta Nagy Emil képviselő, hogy a kik exportálni hajlandók, forduljanak gr. Apponyihoz, ő szívesen ad ajánló sorokat és nyújt támogatást, pedig az nem csekélység, mert gr. Apponyi ott sem kisebb ember, mint itthon!! Kiváncsi volnék tudni, hogy e dologot illetőleg hányan fordultak gr. Apponyihoz és mily lendülettel vett a Belgiumba való export? Aligha tévedek, midőn állítom, hogy ez irányban senki egy árva lépést sem tett!!

Most áttérek a bortörvény reviziójára, de erről egy más cikkben.

Csapó Lajos.

HIREK.

Viz-dal.

Sátoraljaújhely, 1906. máj. 18.

A vízvezeték idáján
Mindegyik polgár lelkesül,
(Hiszen, ha lesz víz, bor dolgában
Sem fogunk állni majd csehül!)
A vízvezeték terve kész van,
S mivel szakértő nem vagyok
Igy hát a tervhez szót se szólok,
De mondok rá egy jóslatot.

Ujhely várost egy átok nyomja,
S ez átok évek óta tart:
Itten mindenkit leszavaztak
Kí valaha is jót akart.
Itten mindenki búlesek búlece
Egy élő Pallas lexicon,
Hogyau is fér el ennyi búles itt
Szavazatra mondom nem tudom.

A tervek azok mind kiváló
Kiváló, ah! de mily csodás
Hogy ilyen tervek mellett mégis
Silány itt minden alkotás.
A színház terve páratlan volt
Annak állíták ezerek,
Szegény színház! ma gipszkönyet irt
S ahol repedhet ott reped.

Ez csak egy példa. Lenne annyi
Hogy elszámolni volna sok,
És ezeknek alapján én
Kimondok szörnyű jóslatot.
Lehet itt bármely terv kiváló,
Még az öröme nincs hitel
Mert meg kell várni türelemmel
Hogy milyen lesz a kivitel.

Nagyon jó volna hogyha Ujhelyt
Nem nyomná átkok átka már
A szép terveknek sikerében
Ne lenne hinni, bizni kár.
S a vízvezetékünk úgy vezetné
Mint a papíron a friss vizet...
Azonban ebben mig nem látom —
Én — tisztelettel — nem hiszek...
—th.

— Kinevezés. A szerencsi gkat. esperesplébánost, *Bányai Jánost* nagy kitüntetés érte e napokban; ugyanis püspöke felterjesztése alapján a király Ő felsége a munkács egyházközségület címzetes kanonokjává nevezte ki.

— Érettségi biztos Sárospatakon. A sárospataki ev. ref. főgymnázium érettségi vizsgálataira kormányképviselőül dr. *Győry Tibor* egyetemi magántanárt küldte ki a közoktatásiügyi miniszterium.

— Diner Ákos nyugalomban. Dr. *Diner Ákos* kerületi rendőrkapitányt a mult gyászos időkneg érdekes alakjaként ismertük meg Sátoraljaújhelyben. Mint egy alkotmánytalan, gyűlölt kormány bizalmi embere időzött itt, elfoglalván törvényes rendőrkapitányunk *Schmidt Lajos* helyét, de még ilyen szerencsétlen körülmények között se tudtuk komolyan haragudni a kis koncáhitó öreg urra. Itteni működését mi sem jellemzi jobban: annál a feleletnél, melyet egyik munkatársunknak adott akkor, mikor a béke létrejött. A „Felsomagyarországi Hírlap” ugyanis külön kiadást akart kibocsátani akkortájt a békétárgyalások ered-

Férfi szabó üzletemet a Kazinczy-utcán ujjonnan épült Blumenfeld-féle házba (megyei casinóval szemben) helyeztem át.

Legújabb Skot Lawe-Donald & Co-féle flanelből tennis ruhákat készítek.

Sant Mór.

ményéről s egyik munkatársunk arra kérte az öreg urat, hogy engedje meg, hogy a lapot — dacára a betiltott kolportázásnak — kivételesen az utóai is árusíthassuk. Az öreg ur a következő érdekes választ adta: — En igazán szívesen megtenném, de csak nem akarja, hogy itteni működésemet, melylyel meg vannak elégedve, (t. i. Budapesten) ezzel az egy töttemmel tönkretegyem.

Szóval az öreg Diner bícsi akkor még — dacára a létrejött békének — remélt valami jutalmat, talán a rendőrtanácsosságot. Reménye azonban nem váltott valóra: — nyugalomban helyezték.

— **Dr. Nagy György** — képviselő. Csikszentmártonban f. hó 16-án megtartott pótválasztáson **Dr. Nagy Györgyöt**, lapunk kiváló munkatársát — kinek vezércikkjeiben gyakran van alkalma közönségünknek gyönyöködni — 230 szótöbbséggel képviselővé választották függetlenségi programmal. — Ebből az alkalomból szerkesztőségünk a következő táviratot küldte Nagy György-höz:

Diadalmas megválasztása alkalomból lelkesedéssel és bajtársi ragaszkodással üdvözlö a

Felsőmagyarországi Hirlap.

— **Itt maradhat-e dr. Koncz Endre?** Ki ne emlékezne dr. Koncz Endréről, mikor **Pallavicini Alfréd** ögróf titkárját **dr. Koncz Endrét** a »Skergulá-ban« azzal inzultálták, hogy felkérték a kávéház tulajdonosnő eltavolítására? **Dr. Koncz** főispáni titkár ezen időtől fogva Sátoraljaiúj helyben a legszigorubb bojkottnak örvendett, melynek jogos vagy jogosulatlan volta felett ma már meddő lenne vitakozni. Hanem a tényt azt letagadni és ellejezteni nem lehet. Az aligmúlt csul időknek minden exponense eltávozott már, csak **Koncz Endre** van még itt titkárjaúl id. **Meczer** Gyula főispánnak, kit az alkotmányos kormányzat állított a megye élére. Nem tudjuk elképzelni, miért hagyták meg **Koncz Endrét** a főispán mellett. Hiszen, ha más nem, azon emlékezetes inzultus, melynek előidézésében a helyi politikai élet vezetői játszottak főszerepet, elég arra, hogy **dr. Koncz Endre** helyzete itt erősen tarthatatlan és lehetetlen legyen s hogy ezt egy a bellügyi kormány, mint **dr. Koncz Endre** beláthassa.

— **Sulyovszky István** — diszpolgár. Nagymihály város képviselőtestülete f. hó 15-án népes gyűlést tartott, melyen **Barnai** Andor indítványára, **Sulyovszky István** kir. tanácsost, **Andrássy Dénes** gróf uradalmi igazgatóját, a város érdekében évek hosszú során át kifejtett sikeres munkásságáért egyhangulag **Nagy Mihály** város diszpolgárává választotta meg, a mírőt őt a jegyzőkönyvi kivonattól egy remek kivételű díszalbum átnyújtása által értesíti. A díszalbumot **Poldányi Géza** kir. közjegyző vezetésével egy 12 tagú különdűsöge fogja átnyújtani f. hó 19-én Krasznahorka-Áralján. Ugyanezen gyűlésben tárgyalta **Szladek József** v. főbíró lemondási kérvénye, a melyet a képviselőtestület elfoga-

dott s **dr. Eperjesy Lajos** indítványára határozatba ment, hogy a **Szladek** által eddig élvezett 600 kor. fizetést neki élte fogytáig kegydíj-képen megadják. Az új bíróválasztás f. évi június hó 19-én lesz, — **Gróf Andrássy Dénes** azon alkalomból, hogy **Nagy Mihály** városa **Sulyovszky István** kir. tanácsost diszpolgárává választotta, a városnak **tíz ezer** koronát adományozott egy millió fúrású ártézi kut létesítésére. Erről a városi előjárású **Sulyovszky** táviratilag értesítette f. hó 16-án.

— **A gyermeknap.** A következő sorokat kaptuk: számtalan előkelő bolt kirakatában látni a gyermeknapra vonatkozó hirdetést, annak jelölőit, hogy a kereskedők és iparosok jó példát adva, aznapni bevételüknek egy bizonyos hányadát az Országos Gyermeknap javára szánják. Midőn erre föl hívom a közönség figyelmét, egy szermsind arra kérem, hogy ezekben az üzletekben aznap végezze bevásárlását és fizesse ki esetleg folyó számláját, mert ezzel hozzájárul a napi jövedelem szaporításához. Azokat kik más módon akarnak a nem csak humánus, de nemzeti munkához hozzájárulni, kérem az Országos Gyermeknap Liga nevében, hogy aznap bármily csekély adományt, akár csak néhány fillért is áldozzanak a szegény gyermekek számára. Adjon mindenki tehetsége szerint, mert a Gyermeknap sikerétől sok ezer gyermek megmentése függ. Minden fillért halálal vesztünk. **Edelsheim-Gyula** Lipót báró, az Országos Gyermeknap Liga ügyvezető elnöke

— **Tulipánkert.** A gyártelepi dalzene- és önképzőkör május hó 24-én táncmulatsággal egybekötve nyitja meg tulipánkertjét és tekeupályáját. A tekejáték d. u. 3 órakor, a táncmulatság d. u. 6 órakor kezdődik. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot az életteremben fogják megtartani.

— **Főbíró választás Nagymihályon.** **Szladek József** Nagymihály város főbírájának állásáról történt lemondása folytán megindult a korteskedés a f. évi június hó 19-én megéjtendő bíróválasztás tárgyában. A korteskedés olyan erősen folyik, hogy az becsületére válhatnék egy kisebbszűri képviselőválasztásnak is. F. hó 16-án délután 5 órakor a városháza tanácstermében előzetes értekezletre gyűltek össze a város hangadó emberei, a mely értekezleten **Csibur Bertalan** orsz. képviselő elnököt s **Szatmáry Sándor** gróf is jelen volt. Az értekezlet a kandidálendő főbíró személyét illetőleg nem tudott egyhangú megállapodásra jutni, mert — mint említettük — a város vezetői körei a főbíró állásra **Valkovszky Béla** adóhivatali ellenőrt óhajtkák megválni, a ki mindenképpen diszere válnék ezen állásnak, mert vele **Nagy Mihály** városa olyan közönségi bíró nyerne, aki jogi képzettségénél fogva s az iránta megnyilvánult bizalom folytán, nagy szolgálatot tenne a városnak. Mert ne felejtjük el, hogy ma már **Nagy Mihály** városa oly fejlődési fokon áll, hogy a közönségi bírói székében egy minden irányban képzet embernek kell ülnie. Ugylátszik azonban, hogy a nagymihályi iparosok egy része nem elégszik meg ezen jelöléssel s nem tartja szem előtt a város érd. nem, hanem minden áron ellenzékieskedni akar. Mert az említett értekezleten **Kolozsváry Ödön** és néhány iparos társa **Rontsinszky Agoston** két festőt indítványozta a főbírói állásra jelölni. Miután a jelen voltak óhaja másképp megállapítható nem volt, elnök elrendelte a szavazást, minek eredménye az lett, hogy **Valkovszky 14**, **Rontsinszky**

mellett pedig 7-en szavaztak. Ennek folytán elnök enunciólta a határozatot, mely szerint a jelölés értekezleten a megüresedett főbíró állásra **Valkovszky Béla** jelöltetett. Az értekezleten egy sajnálatos incidens is történt, amennyiben a hevesvéri **Kolozsváry Ödön** olyan iszuzuóival illetve az értekezleten jelen volt s pártatlanul viselkedő **Bajna** Andort, a nagymihályi derék főszolgabíráját, a mit ez semmiképpen sem érdemelt meg, mert befolyását eddig-él semmiféle irányban nem érvényesítette.

— **Primadonnaválság a Micséy társulatnál.** A Micséy társulatnál, mely csupán a rossz előadások emlékéit hagyta hátra Sátoraljaiúj helyben — primadonnaválság van. Ez ez a válság is olyan, mely nagyon jellemző a társulatra. Nem tudjuk elhinni, de több oldalról értesülünk, hogy e válság megoldásában Micséy igazgató teljesen figyelmen kívül hagyja a színiügyi bizottság kívánalmait, sőt teljesen ellentétbe szándékozik helyezkedni azokkal. A színiügyi bizottság egyhangú vélemény alapján ugyanis **Féher** Ölgát első helyen említi a jobb és megtartandó erőket névsorában, **Sáirmai** Evit pedig nélkülözhetetlen tartja. Micséy igazgató pedig a téli szezonban ellentétbe helyezkedve a színiügyi bizottsággal **Sáirmai** Evit akarja primadonnának megtartani s a **Féher** Olga szerződését akarja felbontani. Nem tudjuk feltételezni a különben is népszerűtlen igazgatóról, hogy ilyen intézkedéssel teljesen ellenszenvenessé óhajtaná tenni társulatát Sátoraljaiúj helyben, ha csak nem akar a saját kárán s anyagi csődjén érvényt szerezni a maga akaratának.

— **Ünnepélyes közgyűlés.** A sátoraljaiúj helyi népönkényha egyesület 1906. évi május hó 20-án, délután 3 órakor a városháza tanácstermében ünnepélyes rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitót, 2. Emlékezésed dr. **Schön Vilmos** felett. Elmondja: dr. **Grósz** Dezső.

— **Mazzatini próbabálja.** Folyó hó 13-án tartotta **Mazzantini Lajos** balletester a városi színházban minden tekintetben fényesen sikerült próba bálját. A bemutatott táncok mind igazolták a **Mazzantini** tudását és tanítási módszerének helyességét. Az alaplépésektől egész a gavottig minden lépés, mozdulat csupa báj, csupa kellem, a mi nem csoda, mikor olyan bájos kis babák és kis lánykák s fiatal fiúk lejtették hivattott tanáruk vezetésével. A magyar slót a kis **Rusti Málka** lejtette. Annyi báj, kellem, szépség, mint ebbe a rendkívül ügyes, szép kis baba van, igazán ritkaság. Ugyanennyi szépet és jót mondhatunk a kis **Vitéz Béláról** a magyar slóban ügyes partneréről. A többi övendékek is mind igen ügyesen táncoltak s a jelen volt nagyszámú, intelligens publikum igaz élvezettel gyönyörködött a bájos kis lányok s ügyes kis fiúk mindvégig sikerült mulatságában.

— **Jótekönyöslu mulatságok.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének sátoraljaiúj helyi egyletelele nagyközönségi Székely Előkelő polgármester védnöksége alatt folyó hó 27-én a **Weisz-féle** (régü „Nyul“) kerthelyiségében zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté 4 órakor. Belépődíj: Személyeg 3 korona. Családjegy 3 korona. A tisztá jövedelem a helybeli munkátelepelenél vált munkások, övezgek és árva segélyezésére fordítatik. — A sátoraljaiúj helyi ir. leányegylet

1906. évi június hó 9-én, **dr. Haas Bertalanné** díszelnöksége alatt, a „Nyul“ kerthelyiségben jótekönyöslu zártkörű táncmulatságot rendez. — Személyleg 2 korona, családjegy 4 korona. A táncmulatság kezdete este 8 órakor.

— **Tüzlőtöl gyűlés.** Az önk. tüzlőtöl egyesület f. hó 20-án vasárnap d. o. 10 és fél órakor parancsnoksági est követőleg 11 órakor rendes közgyűlést tart a tüzlőtöl lakományában. A közgyűlés tárgyai: I. Múlt évi számadások megvizsgálása II. Títkár évi jelentése III. Jövő évi költségvetés megállapítása.

— **A szobráról fürdő megnyitása.** A szobránczi gyógyfürdő f. hó 16-én nyitották meg. A gyógyfürdőben ez év folyamán igen sok és a közönség kényelmét előmozdító újítások tettek. Kifejta most már elégtelen azon magyar fürdőközönség igényeit is, amely pénzét idegen fürdőkben költötte el. — Az önképélyes megnyitás e hó 20-án lesz, amely versenylovészettel és műkedvelői előadással lesz egybekötve.

— **Tanítói gyűlés.** Az alsó-zempéni református tanítói egylet tokajai járás köre e hó 16-án az ondi ev. ref. egyház meghívására folytán Ondon tartotta vándorgyűlést. Sikerült mintatanítást tartottak: **Bagossy Géza** tarcaai és **Homoky György** tályai tanítók. Elnök eszmecsere indult meg **Bagossy Géza** invitványára fölött, hogy a Zemplén-megyei járási tanítói körök általánosítottassanak az azok évenként egyszer összel tartásnak együttes gyűlést. A kör kimondotta, hogy ily értelemben megkeresni az egyházmegyét. Azután **Persen-szky** Károly szerencsi állami tanító hívta fel a kör figyelmét a vallás és közoktatási miniszternek a fák és madarak védelmére kiadott utasításra és a több tanító által szerkesztett új olvasókönyvekre. Majd **Homoky György** tályai tanító ismertette az országgyűlés elé benyújtandó tanítói törvényét. A gyűlést **Óráz Kálmán** ondi ref. lelkész papi elnök és **Kovács** Gábor szerencsi ügyvéd mint világi elnök szép beszéddel zárták be. A gyűlés után a kör tagjait az egyház nagyszerű ebédell vendégelte meg, melyen ott voltak **Bernáth Béla** képviselő, **Bálint** Dezső sárospataki lelkész és **Gaszsi** Péter tarcaai lelkész, valamint **Bartosi** Gyula tarcaai s. lelkész.

— **Árlejtés katonai szállításokra.** Sátoraljaiúj város polgármestere értesíti az érdeklődőket, hogy a m. kir. kassai III. honvéderületi parancsnokság egyes állomásain az 1906/07. szállítási időszakban az élelmi, lópat stb. cikkeket mennyiségűre vonatkozó kimutatás megérkezett s az, valamint a pályázati feltételek a város irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Betörések.** **Gáspár** János többször büntetett betörő, az uhelyi rendőrségnek egyik legüresrebb alakja f. hó 16-áról 17-ére virradó éjjel betört **Reichmann** Miksa Széchenyi téri korszmáros pincéjébe és onnan bort, sört, likört és másféle italokat lopott. A jól ösmert betörőt a rendőrség elfogta és mindamellett, hogy lakásának padlásán megtalálták a lopott holmit, 6 mégis tagadja a lopást. — **Tóth** Gyula gyárista Deák utcai lakásának utcai szobájából ösmertelen tettesek 2 esztét órát láncostul elloptak. A betörők az ablakon keresztül hatoltak a szobába, mikor a házbéliek a könyháiban voltak elfoglalva. — **Szabó** János bodrogzerdahelyi család f. hó 17-én **Bekyina** testvérek Rákóczy-utcai ületéből egy kaszát

Mim

a legbiztosabb poloskairtó szer.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMAN drogériájában Sátoraljaiúj hely, Fő-tér.

lopott és azzal elfutott. A tolvajt azonban utóérték és elfogták.

Cipészesterek értekezlete. A sátorajuhelyi cipész mesterek f. évi május hó 20-án, vasárnap délután 4 órára a "Magyar Király" szálloda tancstermében értekezletet tartanak, melynek tárgya: A cipész 'parágnak' fejlesztése.

Cirkusz Sátorajuhelyben. Gasdag cirkuszszínház társulatával már mintegy hete működik Ujhelyben a köznöcsig lanyha érdeklődése mellett. Pedig ez a terekvő cirkuszszínház nagyobb pártfogást is érdemelne Ujhely közönségétől. A társulatnak van egy néhány ügyes tagja, melyek közül megemlíthetjük Rosina műlovárnő és táncosnő, Alexandrina műlovárnő és táncosnő, Dekler dróttáncosnő, Winkler Marton és Károly bohóc és légtróznaszok, Károly, a 10 éves zsokeit, Oello zsokeit, Winkler Marton erőművészt és Tigris Ferenc hangszerutazót, aki ügyességével méltán keleti fel maga iránt az érdeklődést. Végül meg kell még említenünk e társulat igargatóját, akit mint ügyes lövésműtőt volt alkalomunk megismerni.

Hablas. Szász Abraham kistokaji korosmáros kocsmájába f. hó 18-án d. e. 10 órákor egy fiatal cigány suhanec lépett be azzal hogy valamit irni akar. Míg az öreg Szász az italt mérte, a suhanec kirántotta a puid főkiját és a pénzt onnan ki-kapva futásnak eredt. A vasut mellett szűkben fogták el, s a csendőrség beszállította a bírósági fogházba.

Egy divatáros cég fizetésképtelensége. Lukacs H. saunyeji divatkereskedő fizetésképtelenséget jelentett.

Jótékonycélu alkalmi vásárt rendez Szegő Sándor divatárúrnak f. hó 23, 24 és 25-én. Ezen napokon az árak mélyen leszállítottak és a tiszta bevételből 5%-ot az orsz. gyermekvédő alap javára lesz fordítva.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat remekíró-gyűjteményéből, az 56 kötetes Magyar remekírók-ből most jelent meg a gyűjtemény ki-lemondók öt kötetes sorozata. A díszes kialitása öt kötet a következők: Deak Ferenc beszédeinek első kötete, 1829-től az 1861-iki első feirai ti javaslatig, Wlassics Gyula öt ives tartalmis bevezető tanulmányával. (A gyűjtemény 18. kötete.) Petőfi Sándor kisebb költeményei két kötetben, Badics Ferenc bevezetésével. (A gyűjtemény 33-34. kötete.) Mikes Kelemen Törökországi levelei, Erdődi Bela bevezetésével és jegyzeteivel (5. kötet) és a magyar népköltészet értékes gyűjteménye, a melyet Endrődi Sándor állított össze és látott el bevezetéssel. (54. kötet.) A teljes 56 kötetes gyűjtemény ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre bármely hazai könyv-árúsnál.

Mi a legnagyobb ajándék? Mindenesetre, ha az egész világot megkapjuk. Erről a következő hírt olvassuk: A Nap május 17-iki számában: *Egy egész világot!* Kellemes meglepetést szerzett vevőink Dörge Frigyes bankháza azzal az egy méter nagyságu sokszínű világterképkel, amelyet most adott ki. A legújabb fölfedezéseket szemmel tartó térkép elkészítését a bankház egyik legelső budapesti kartográfiai műintézetére bízta, amely feladatát kiváló magyar szak tudósként vezetésével és közreműködésével mesterségesen szelvével oldotta meg. Valóban fősúlyos egy ilyen pedagógiai jelentőségű munka nagy

gyakorlati értékének méltatására a szót pazarolni. Csupán azt kell nyomatékkal hangsúlyoznunk, hogy ezt a művésziileg és technikaiilag első-Dörge-féle világterképet ingyen bocsátja közre a bankház, ami minden-esetre meleg elismerést érdemel, hiszen a térkép előállítása tetemes költségekkel jár. Megvagyunk róla győződve, hogy Dörge Frigyes bankházának ez a különleges és előkelő reklámja olvaoink köréből is tömör-edek új vevőt szerez, miért is utalunk a népszerű bankház osztályorszjeggy-osztályának jelentésére, amelyet mai számunk hirdetésű rovataiban talál az olvasó.

— Most mind arany ami fénylik. Ez a közmondás jut eszünkbe, ha ves-zsünk egy üveg francia cognacot, Kivül az üveg szörnyen csífra, de amiért veszük a belseje az meg bor-zasztó silány. Menyivel nemesebb-ez-ez szemben az első alföldi cognac-gyár r. t. működése, amely nem uti-a nagy botrány, nem készített cik-cakos üvegeket, hanem pompás barack-pálinkát, nőeknek nagy élvezetet-szerző barackkrémet és teához kitű-barackcognacot készítésgésszégi viszony-nyak javítására s ezeket egyszerű-ülvegekben, olcsó áron bocsátja az emberiség szolgálatába. Sőt kívánatra ingyen és bérmentve küldi bárkinek a Barackhíradót.

— Török A és Tarsa Budapestben Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztályorszjáték föl-árusító között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előtünk. Ezen bankház a legnagyobb osztályorsz-jegy fölárúsító és a legtöbb sor-szjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csuda, mert e bankház a játszó közönség meyerét minden egyes sor-játékban a legnagyobb mértékben megkönnyítette, Azonkívül vevői ha-talmis szerencsével játszanak Például e bankház szerencsés vevői egyedül egy sor-játék 6. osztályába a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 600 000, 400 000 koronásat egy millió korona összegben nyer-tek, egy másikban pedig a 600 000 koronás nagy jutalmat. 100 000, 90 000, 80 000, 50 000, 30 000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Ugy hogy rövid idő alatt 25 millió korona öríási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és társa bankházát, melynek főüzlete Teréz-kört 46., fiokja Váci-kört 4. Múzeum-kört 11. alatt van; mindenkinél ajánljuk. A ter-v szerint az I. osztály húszára már szardán és pntéken e hónap 23-án és 25-én lesz. a sorjegyek árai: 1/4 - 12 kor., 1/2 - 6 kor., 1/4 - 3kor., 1/8 1 kor. 50 fillér. Aki te-hát sorsjegyet akar vásárolni, fordul-jon bizalommal Török A. és társa hoz, Budapestben

IRODALOM.

Könyvismertetések.

(Zemplén vármegye Monographiája.) III. közlemény. Zemplén vármegye községei.

(M. E.) Petrik (100. l.) "tót kisközség a Mező-Laborci vasut mentén." Engedelemmel legyen mondva, ez nagy tévedés: nagyon messze van a vasutól.

Rudabányaska (103. l.) "lakossága nagyobbára magyar" — bár ugy volna!

Sárospatak (105-107. l.) "A vár mai tulajdonosa néhai herceg Windischgrätz Lajos... fia, aki (t. i. az apja) a Brezenheim-örökösök től 1876-ban vétel útján szerezte meg." Ha a

"vétel" szó helyett "cserét" mon-djuk, úgy igaz lesz. Windischgrätz Lajos herceg az utolsó Brezenheim örökös özvegyének végrendeletéből örökölte a vílányi birtokot Abauj vármegyében és ezt adá cserébe a Brezenheim örökösöknek a sárospataki várért és tartozékaiért.

Sókut (108. l.) nem az Ondova de a Tapolcy völgyében van.

Szürnyeg (116. l.) nem a Latorcánál, de a Bodrog jobb partján van. Tiszakarád (123-124. l.) az urbéri szabályozás és tagosítás idejében — a vizszabályozás keresztülvitele előtt — majd mindenkor vízzel volt körül-veve, annyira, hogy közlekedési utakat sem jeleltek ki, mert csak csolnakon volt megközelíthető. Most tehát Sárospatak és Sátorajuhely felé kisajátítás által kellett az utakra szükségessé vonalakat megszerelni.

Töketerebes (128. l.) az Ondavára itt is az a megjegyzésünk, a mi Hardicsánál.

Vesce "tapolcyölgyi tót kisközség" (134. l.) a folyóra nézve ugyanaz a megjegyzés, mint Hardicsánál.

Zemplén (138. l.) Véleményünk szerint helyesebb volna "Zemlén", nek mondani és irni. Igaz ugyan, hogy a p betű annyira meggyöke-resedett a vármegye nevében, hogy azt onnan már kiirtani alig lehetne, ámbar oda is minden valószínűség-szerint csak a régi udvari német íródiákok tollából csuszott be: de ezen kisközség nevével talán mégis megmenthetnők a p-től, annyival inkább, mert annak tősgyökeres magyar lakosai, valamint a körül fekvő vidék magyar népe is, azt mai napig is p nélkül Zemlén-nek mondja.

Zemplénorosi... "a Cziróka völgyében". Mondjuk inkább "a Círóka forrásánál", mert az innen ered. Különb határszéli helység, a melytől a lengyel határra sok kanyarral kiéptett jó út vezet.

V. közlemény.) Zemplén vármegye népe.

Ugy vagyunk mint szlávajkú népünk ösmertetése a "szerző" éles megfigyeléséről és az adat gyűjtés-ben nagy szorgalmáról tesz tanúsá-got. Ez uttal csak megjegyezzük, hogy egy néptörzsről — a szotákról megfelejtettek, vagy inkább tudó-mást nem vett róla, nyilván senki se figyelmeztette rá. Bővebben most nem beszélünk róla, mert máz előb-bi közleményünkbe ösmertettük.

Megjegyezzük még, hogy egy-két-szer egyes tót és orosz községekről beszél, ilyenek nincsenek; van-tak ugyan erősen tótosodó orosz községek de az ilyenek csakhamar egészen eltöresodnak.

Az összegyűjtött sok babonáról szólva, azon kezdi (159. l.): "Babonában azonban már sokkal inkább hisz a "zempléni magyar nép". Nem tudom mire vonatkozik az "inkább" szó, de ha ezzel netalán azt akarná mondani hogy a magyar babonásabb mint a tót: ennek hatá-rozattan ellen mondnék. Nem tagad-juk sok babonája van a magyar népnek is de a tót és a szoták hatá-rozottan babonásabb. És a tót-sá-gon még a helyhatóságok sem nagy-on igyekeztek a babonát irtani, arra saját füleimmel hallám a mint a város dobosa hirdeté (tótú) "Tud-téra adatik mindenkinék hogy a te-heneket holnap hajtkák ki először: hogy senkise merjen üresen át men-ni előtűk mert a babona azt tartja hogy akkor a tehének nem adná nek teket. Későbbben talán 10-15 év mulva — ugyanazt a dobolást ugyanott szóról szóra ismét hallám.

* Tudnillik magában a monografiában az ötédk.

A népviseletet két színezett kép is ábrázolja. Mind a kettő alatt ez áll "Zemplén vármegyei népviselet." Ugy látszik azonban, hogy az első a magyar a második a tót népvise-letet akarja mutatni. A női visele-ten láthatni is vélem e különbséget, de a férfiak mindakettőn inkább tötos, és hiányzik róla az igazi mag-yar viselet — úgy az inges-gatyás, mint a kék posztó ruhás.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

A legsürgősebb feladatok.

Ezen cím alatt írt cikkét dr. Kossuth János ur, "Zemplén"-be az ipar fejlesztéséről. Irja, hogy az iparos társadalom bajai ismeretek, de csak félig s ennél fogva kötele-ségem az egész bajt föltárni, hogy miben rejlik, ha segíteni akarunk azon, lássa a baj okát tisztán a rendelő közönség is.

A multkori cikkemben megírtam, hogy a tőke hiánya nagy oka az ipar föllendülésének, olcsó pénz nincs, az anyag, különösen a fa anyag sokkal drágább, mint Budapestben, pedig ott első rendű anyag van igénybevéve, míg itt a másod-rendű is csak egy cégnél kapható. A legutóbbi tíz év alatt negyven procent emelkedett az ár és egygy a munkabér, de a munka ára a verseny következtében süllyedt.

Építő vállalkozók és a közönség azt hisszelik, hogy nem jó a munka és kisvárosi pontatlanság jellemzi a helybeli iparost, igaz, nagy városi ipart nem teremthetünk, de a közönség támogatásával az ki-forrhatja magát idővel.

Tavaly nagy építkezések voltak mint a körház s törvényház stb. s a helyi ipar mellőzve lett a nagy ipar előnye következtében.

Most a kisebb arányú munká-latokat is kiadják Miskolcra és Kassára s így mindannyi helyi iparos sújtva van úgy anyagilag, mint erkölcsileg. Ugy vagyunk, mint a kire rá fogják, hogy beteg s oly sokszor hangoztatják, hogy maga az egészséges is kezd kétél-kedni jó egészsége voltában, de mi ezzel szemben is érezzük tudásunk erejét. A vállalkozó urak maradjanak a munkájukkal helyben s egy-egy helyi iparost biztosítsanak állandó jó munkáról, hogy azon iparos ál-landó jó erőről gondoskodhasson, mert kis munka s javítás mellett lehetetlen.

Vidéken retentően elszaporodván az iparos társaink, különösen asztalos szaktársaink (minden nagyobb köz-ségbe két-három asztalos van) a vidéki szükségleteket betöltik s így Tjhelyre semmi sem marad.

Munkásaink socialista néven szer-vezkednek, minden szakmának van szakosportja s onnan vannak dirigálva, s az utóbbi időben oly nagy követelésekkel átkak elő, hogy azt mi iparosok anyagi kár nélkül képtelenek vagyunk teljesíteni, külö-nösen az asztalos munkások nagy része gyöngye munkás, érletlen, fiatal-tapasztalatlanok, tanulni nem akarnak, nagyra törők, érzékiük az ipar-iránt nincs, a lelkiismeret ki mond-hatatlanul laza, de annál követelők-bek. Ez az egyik nagy ok, az ipar-föllendülésnek a legerősebb kéré-kötője. A socialisták a fiatal és tapasztalatlan és a mi a fő, csekély tanulmányal bíró munkások fölre-értik.

A socializmus helyes fölfogása az hogy az ember a földön embernek

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyögszónál fogva kitűnő szere a legkülönbözt. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még a leghevesebb mozgás után is azonnal megiszható. Legelőször orvosi szak-terapeuták által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háziartások számára másféleltérésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes érteklő mesterségesen szelvével telített viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegegyebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatos szervezettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskeléségl!

igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai

forrást, ha a gyomor-, bél- és légcsőhururutól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztélt zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvizi!

legyen tekintve és aki tisztességesen dolgozik az viszont tisztességesen legyen díjazva, hogy tisztességesen mint ember megélhesen, de elvárják, hogy tisztességes napi díj díjazása után a munkás lelkiismeretesen és hűven a napot dolgozza le, tehát értékért ugyanannyi értéket köteles a munkás nyújtani — ennek betartása sok összeütközést mellőztetne.

Ha ezt nem így fogják föl munkásaink, a mostani nagyáram rombolásra vezet egy a nagy ipar, mint a kis ipar veszélyére, miért is a jövő törvényhozás egyik legégetőbb kérdése a munkás kérdés s arról kifolyólag a bér mozgalomnak rendes mederbe való visszahárítása. Szükségesnek ezeket találtam a cikk kiegészítésével elmondani.

Egy asztalosmester.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az utolsó akta.

A politikai perek megszüntetése.

A közmondás azt tartja, hogy a fősvény kétszer költ. Ezt a közmondást a darabont kormány szerkeztől tolv ügyészek kiegészítették, illetve új köntösbe bujtatták: az ostoba duplán dolgozik és — semmit sem végez. Mert valójában vagy beteges stréberségnek vagy nagy foku ostobaságnak lehet csak azt betudni, hogy az állam jogtudós hivatalnokai, a kiknek tudniok illet volna, hogy Lányi és kompániája csak ideig-óráig tarthatják meg bitorlott hivatalaikat, beállítottak a „végtelen szenvedés és nyomor“ eszközeivé és üldözőibe vették a nemzeti ügy önzetlen és lelkes harcosait.

Különösen a sajtóra fáj a foguk és a sajtó munkásait akarták elnö mitani. Budapestten Geguss Agoston főügyész „kobozott“, érdemeiért pünkösdi-miniszter lett. A vidéken az egyes ügyészek dolgoztak Geguss receptje szerint.

Zemplésvármegye a kassai ügyészség vadászterületeibe tartozott, ahol a főhajtó Nyékohgyi Lothár ügyész volt, ki „buzgó szolgálatai“ elismeréssel soron kívül főügyész-helyettes lett. Ez, a helyett, hogy restelkedett volna, a miért a törvénytelen kormány előléptette, utólag akarta a kiüntetését megszólalni és megynkben a hazafias sajtót akarta megrendszabályozni.

Es minthogy Zemplésvármegyében csak a mi lapunk volt a nemzeti ügy megalkuvást nem ismerő harcosa, természetesen nekünk jutott ki részünk a kiüntető üldözésből. Rendre koboztatta el lapunkat és fogta perbe szerkesztőinket. A legártatlanabb cikk is vörös posztó volt, ha *Buzza*, *Szekely* vagy *Fehér* neve volt aláírva. Sőt felelős szerkesztőinket még külön kiüntették. A színházban mondott felköszöntője miatt, állítólag *Somossy* András ügyész följelentésére *Kellner* Sámuel alkapitány, *Kellner* Győző rendőrségi díjnok, *Furcsó* Agoston rendőrbiztos tanuvalomása alapján király-sértés és izgatás miatt indították meg felelős szerkesztőnk ellen az eljárást. E per volt a leghosszabb életű. Mert míg a sajtópereket csecesemő-korban, a nyomozat során megszüntették, ebben vádirat is adott be az ügyészség és ezt csakis a kifogások tárgyalására kitűzött határnapon vonta vissza.

Erről a bíróság 1906. április 18-án tartott üléséből a következő végzést bocsította ki:

„Minthogy a közbíró kir. ügyész dr. Fehér Márton ellen a Btk. 140. §-ába ütköző király-sértés és a Btk. 173. §-ába ütköző lázítás vétsége miatt 2437/k. ü. 1906. sz. vádirata folytán a terheit által benyújtott kifogások tárgyában 1906. évi április hó 25-én megtartott tárgyalás folytán emelt vádját *elvetette*, ennélfogva a kir. törvényszék vádtanácsa a Bp. 564. §. 5. pontja értelmében a további büntető eljárást megszüntette.“

Ez a bírósági végzés a lapunk szerkesztői ellen indított politikai hajzsa utolsó aktaja és ezzel az összes politikai pörök befejezést nyertek.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomtér a beküldő felelős.)

Viszonzvlasz a „Többen“ válaszára.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjának f. évi 36. számába ellenem a „Többen“ aláírással megjelent nyilatkozási megrohanására röviden viszont válaszoljak.

Azzal szemben kijelentem a következőket:

1. én Amantal együtt ebédelttem;
2. véle szobájában, vagy bárhol mulatoztam;
3. hogy a várkertig elébe jártam.

Aki ezek meg-történtét állítja, míg be nem bizonyítja, haszontalan rágalmazásnak nyilvánítom. Részemről férfiatlan eljárásnak azt tartom, ha valaki annyira bátoratlan, hogy nevét nem meri kiírni szíve megnyilatkozása alá, hanem az oly homályos léggörű „Többen“ czégnör mögé bujik.

Egyébként mindenben fenntartom becses lapjának 28-iki számában közölt nyilatkozatomban foglaltakat. Ujpatka 1906. máj. 14.

Teljes tisztelettel

Turlán Gábor.

Nyilt válasz

Liebermann Sándor tanító urnak

Liebermann ur, tanítóúrtársam e becses lap hasábjain csudálkozását fejezi ki azon, miért is tévedtem én annyira s miért tisztelegtem a volt

drabant kormány kreaturájánál? Hogy tudtam én annyira tévedni, miért voltam oly előre nem látó a politikában!

En is kérdéssel válaszolok! Róma nagy fia Coriolán, hogyan tudott annyira tévedni, hogy *személyes* ellenségei iránt táplált dühében hazája ellenségeihez pártolt?

Nem akarom magamat Coriolánhoz hasonlítani, kit anyja könnyei elvezettek Róma falai alól s ellenség keze által pusztult el, de érzem lelkem mélyében, közös Anyánk, édes hazánk könnyeit, belátom tévedésem, beismerem, hogy rosszul cselekedtem, de remélem, hogy megtérő s önhibáját beismerő részére még van a hazafiai társadalomban bocsánat!

Megirtam s megmontentem lelkemet. Isten velünk!

Molnár János,

sárospataki gör. kath. tanító.

Felelős szerkesztő:

dr. FEHÉR MÁRTON

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Kisasszonyok

kik már az iskolába nem járnak, rövid idő alatt a francia és német nyelvet megtanulhatják.

Bővebbet a nyelvmesztérnök lakásán: Csalogány-köz 505. sz.

Makulatur-papírok

jutányos áron

kaphatók

a kiadóhivatalban

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerről gőzcséplőkészletek, egysszintén mozdonyjárok (utl-mozdonyok) cseplél, ventillál és szántású oszlopra (a mozdony után akasztott egy ület fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Friedman Kórné
okl. szülésznök
Grünwald B. és Zárza szállító
Bercsényi utcai házban.

Láczay Szabó László

tokajhegyaljai szőlőnagybirtokos pinczegazdasága

SÁROSPATAKON

ajánlja **kitűnő hegyaljai asztali borait,**

melyeket 135—140 literes gönczi hordókban utánvétellel szállít, literenkint **40 fillér** árban, loco Sárospatak, pályaudvar. Hordó ingyen.

Harnicsár Sándor

műszaki irodája és műhelye
Sátoraljaiújhely.

== Berendes: ==

mindennemű vízvezetékeket, fürdő-
szobákat, angol klozeteket, szivattyu
műveket, csatornázásokat stb.

Továbbá: villamosvilágítási és erőátviteli
berendezéseket városok, községek s magán-
házak részére verseny képes árak mellett.

A munkálatok gyors és szakszerű kivieleért
felelősség vállalatik.

Cervezetek, költségelírányzatok díjlatlanul szolgáltatnak.

Javaszi és nyári idényre

ajánlom gőzre berendezett évek óta jóhírben fennálló

vegyi ruhatisztító intézetemet

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermekruhaneműeket tisztításra
u. m. utcai, bál és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket
bontás nélkül.

Festésre mindenféle női és férfiruhaneműeket bontás
nélkül mindenféle divatos színek megfestésére.

Guvlirozásra női ruhákat

mindenféle szöveteiket, selyem, mol, batiszt és krepeket 150 cm.
hosszuságig elfogadok.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztít-
tatnak és gőzhengeren vasatlatnak. — Himzett kézi munkák is
a legolcsóbban tisztítatnak.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván,
mely tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaiújhely, Bercsényi-utca,
saját házában, a fugházzal
szemben.

Új cserépkályha-gyár!

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség
becses tudomására hozni, hogy Sátoraljai-
újhelyben, a Hecské-téren, a mai kornak és igé-
nyeknek megfelelően

tűzálló cserépkályhákat

mindenféle kivitelben,

takaréktűzhelyeket, fürdőkádakat, falburkolatokat
és mindenféle házdiszkeket műköből, agyagból
és gipszből tetszés szerinti rajz után készítünk.

Sok évi tapasztalataink folytán azon hely-
zetben vagyunk, hogy t. rendelőinket legjob-
ban és legpontosabban kiszolgálhatjuk.

Amidőn a n. é. közönség beces pártfogását kérjük,
maradtunk tisztelettel;

Otiepka József és Társai.

Megrendelések Glück Samu fűszerkereskedőnél Klepiazcon
is eszközölhetők.

T. Otiepka ur!

Köszönetemet fejezem ki jelen
soraimmal, hogy az Ön által össze-
állított porcelánkályha teljes meg-
elégedésemre sikerült, úgy, hogy
bárkinek is ajánlani fogom.
Sárospatak, 1908. május 2.
Pavletits György.

Igazolom, hogy az Otiepka Jó-
zsef által feldíltott kályhakkal min-
den tekintetben meg vagyok elé-
gedve.
Sátoraljaiújhely, 1908. jan. 10.
Walther László.

A
szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 68 fillér,
10 és 5 kilogrammos zsákokban 72 kilogramm, vala-
mint 2 kilogrammos dobozokban á kilgr. 73 fillér.

Használata olcsó és biztos, előállítása gyors, a levélhez a legjobban
tapad, a permetezőh sohasem dugtja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani
állomása kísérletének fénys eredménye, a legkitünőbb külföldi
szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bár-
kinek díjlatlanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható
a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére és
baromfiólak fertőtlenítésére

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: Klein Emilnél Tar-
czal, Steinfest D. néli Királyhelmez.

Minden okos háziasszony

STELLA (élesztő helyett)

sütőporral süti tésztaját.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Kérjen csak
SELLE & KÁRY féle

legjobb tisztítószert
minden finom lábbeli számára
sárga és fekete színben.

Különösen ajánlható:
Boxcal, Ocsarla, Chevreux és Lakk-
cipők számára.
Bécs XII/1.

Fényképész tanuló
HALÁSZ fényképésznél
felvétetik.

Cseplesi és gazdasági célokra
legjobban bevált

BENZIN MOTOROK

Ipari és malomháziakra
legolcsóbb üzemű
Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beek és Gergely

motor- és gépgyárban

Budapest, V., Váci-ut 12.

Jótekonyczélú alkalmi vásár!

Szegő Sándor női és uri divatáruháza Sátoraljauhely

f. hó 23, 24 és 25-én

az orsz. gyermekvédő alap javára jótekonyczélú alkalmi vásárt rendez.

— f. tiszta bevételből a cég kötelezi magát 5%-ot az orsz. gyermekvédő alap javára fordítani. —

Hogy ezen üdvös eszméhez minél nagyobb összeggel járulhasson hozzá, hogy a forgalmat nagyobbítsa, az árakat f. hó 23, 24 és 25-én oly kedvezően szállítja le, hogy a vevőközönség e napokban nemcsak sokkal olcsóbban vásárol, hanem egyszersmind a nemes célnek is szolgálatot teszen vele.

Az összes raktáron levő sephir, batiszt és selyem blousok, vászon és szövet aljak, eredeti modele costumók, pongyolák, jouponok és napernyők

alkalmi árakban.

Hirdetmény.

Ertesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljauhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra

10—70 évig terjedő

Zörlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljauhelyi
Polgári Zakarékpénztár és Kitelegylet.

2682—1906 tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmei kir. járásbíróság, mint telekünyvi hatóság közhírré teszi, hogy Salétros István végrehajlatának Hanusovszky Erzsébet és t. elleni 800—300 korona tőkék s jár. iránti végrehajlati ügyében a királyhelmei 139. sz. tjkvben I. 223, 2050/a. hrsz. alatt irt ingatlanokból B. 12, 13. sorsz. alatt Hanusovszky Erzsébet és kiskoru Hanusovszky Vilma nevén álló 2/5 jutalékra 683 koronában, a fenti tjkvben f. (2002—2003) hrsz. alatt irt szőlőből B. 12, 13. sorsz. alatt végrehajlatást szenvedő nevén álló 2/5 jutalékra 78 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok 1906. évi július hó 20. napjának d. e. 9 órákor a kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételét igazoló elismervényt annak át szolgáltatni.

Királyhelme, 1906. május hó 12-én. A kir. járásbíróság telk-
künyvi hatósága.

Bodnár kir. járásbíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. szülők becses tudomására hozni, miszerint varrodámba (Korona-utca Dókus-féle ház) a ruha varrás, szabás, rajzolásra tanítványokat elfogadok.

Rajz- és szabásért 5 forint tan-dij fizetendő.

Tanítványaimat a legújabb min-takkal látom el.

Küznő tisztelettel:
Szaksz Etelka
szabónő.

Uteai emeleti lakás

A Kazinczy-utcai 515. sz. házban — mely 5 szoba, konyha, éles- és fakamara, pince- és padból áll több évre is azonnal

bérelhető

Zinner Henrik izr. hitk. elnöknl.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy haj- és paróka fésülést házhoz járva is elfogadok. A fővárosban több éven át szerzett tapasztalataim után abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a hölgyközönség legkényesebb igényeinek is megfelelhetek.

Magam a n. é. hölgyközönség b. pártfogásába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Schön Lajosné,

Deák-u. 846. (volt Szuhiféle ház.)

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a Kellner-féle házban volt

női kalap üzletemet

Korona-utca, Weinberger-féle házba (Bilanovits mellett) helyeztem át és legújabb divatu

női kalap és divatcikkekkel

nagy választékban felszereltem.

A n. é. közönség belém helyezett bizalmáért köszönetet mondva, kérem továbbra is b. pártfogását.

Tisztelettel:

Rosenblüth Judith.

Pártoljuk a magyar ipart!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. házi urakat értesíteni, miszerint

bádogos, lakatos műhelyemet

kibővíttem és berendeztem mindenféle *szivattyú kúttak felszerelésével*. Állandó nagy raktárt tartok különféle *alacsony és magas karu kúttakból*, valamint *javító-sokat* is elvállalok és legpontosabban elkészítem a legnagyobb megelégedésre.

Szives pártfogásukat kérve,

tisztelettel

Herz Kálmán Fia,

vaskereskedő,
bádogos, lakatos.

Hazai gyártmány!

Küznő minőségű szivattyúk.

Hazai gyártmány.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénvármegye Sátoraljaiúj helyben 1094, 1097 hrsz. alatt lévő telkén ujonnan építendő vármegyei székház terveinek elkészítésére vonatkozólag.

Feltételek:

1. A pályázatban kizárólag magyar honos építészek vehetnek részt.
2. A pályatervek aláírás nélkül jelíges levél kíséretében nyújtandók be.
3. A pályatervek 1.200 lépteken készítenők, még pedig minden emeletornak egy-egy alaprajza az épület egymástól eltérő homlokzatainak egy-egy rajza és a tervezet megértéséhez szükséges metszet rajzok, a megye háza előtti tér két oldalán idővel — azonos homlokzat szerint, szimmetrikusan — építendő két bérház homlokzati megoldásával, végül a megyeháza előtti tér megoldását és azon a Kossuth szobor elhelyezését feltüntetendő alaprajz
4. A tervekhez átlagos köbtartalom szerint számított költségvetés és rövid műleírás mellékelendő. A köbtartalom a pincfenéktől a főpárkány felső éléig számítandó s egy köbméterre 16 korona egységár veendő fel.
5. Az építési program, valamint a telek helyszínrajza, a zemplén vármegyei kir. államépítészeti hivatalnál díjtalanul megkapható.
6. Távlatrajzok nem készítenők. A tervek beüvegezése és díszes keretbe tétele mellőzendő.
7. A pályatervek póstán vagy lepecsételve Zemplénvármegye alispánjának **1906. évi június hó 15-éig déli 1 óráig** nyújtandók be. Póstán vagy vasutón érkező pályaterveknél a feladás napja irányadó. Későbbben érkező, vagy a pályázati feltételeknek meg nem felelő tervek semmi esetre sem vétetnek figyelembe.
8. A már benyújtott tervek vissza nem vonhatók. A pályatervek a benyújtás sorrendje szerint fognak felbontani.
9. A tervek a benyújtástól számított egy hónapon belül bíráltnak meg s a bírálat befejeztéig kizárólag a bírálók által tekinthetők meg.
10. A legjobbnak talált pályaterv 1000 korona jutalomban részesül, azonkívül a kivitellel elfogadott terv készítője az építkezés művezetésével is megbízotván, ezen címen és a részlettervek stb. elkészítéséért a magyar Mernők és Építész egyesület által megállapított díjazásban részesül.

A nem díjazott tervek bármelyike a bíráló bizottság ajánlatára a vármegye részéről 500 koronáért megvehető.

A pályadíj csakis abszolút becsü pályaműnek adatik ki. A díjazott vagy megvett tervek a vármegye tulajdonába mennek át és az azokban foglalt eszmék bármelyikét a kivitellel megbízott építész a jelen épület végleges tervezésénél esetleg felhasználhatja.

11. A nem díjazott, illetve meg nem vett pályaművek a felbontatlan jelíges levéllel együtt, a benyújtáskor kapott elismervény visszaszolgáltatása ellenében a vármegye alispánjánál a pályázat eredményének kihirdetése után egy hónapon belül visszaadtnak. Ezen időn túl az át nem vett tervek a vármegye tulajdonába mennek át.

12. A pályaterveket a bíráló bizottság bontja fel, amely bizottságnak, a vármegye alispánjának elnökelete alatt, tagjai: a vármegyei bizottság két tagja, a vármegye főjegyzője, főügyész, központi főszolgabírája és az államépítészeti hivatal egy tagja.

A bíráló bizottság határozata végérvényes és meg nem felelbezhető.

13. A pályaművek a bírálat megejtése után két héten át a vármegyei székházában közszemlére fognak kitétetni. A pályázók a kiállítását mellőzését nem kérhetik.

14. Minden pályázó elismeri, hogy a pályázat feltételeit ismeri és azoknak magát aláveti.

Sátoraljaiúj hely, 1906. évi május hó 1-én.

Dókus Gyula,
alispán.

Női divatterem Sátoraljaiúj helyben.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy **Sátoraljaiúj helyben, a Korona-utcában** ujonnan épült dr. Roboz Bernát-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat-termet

már megnyitottam

és hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek, műhelyemben **egy fővárosi elsőrendű szabászt** és megfelelő munkaeerőt alkalmazok, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű **angol és francia divatu**

ruhákat és felöltőket

saját legfinomabb kelméiből a legizlésebb kivitelen készíttetnek.

Továbbá van szerencsém értesíteni, hogy divat-termemmel kapcsolatosan

női divat kalap és kész felöltő raktárt

is rendezek be a legválogatottabb újdonságokkal.

Becsés pártfogásért esedezve, maradtam

kiváló tisztelettel
Klein Samuné.

Arjegyzék kívánatra.

Sör fogyasztók figyelmébe

ajánljuk kitűnő minőségű

DREHER-féle kőbányai
világos, sült és maláta

Palaczköszöreinket

házhöz szállítva jutányos ár mellett.

Tisztelettel

Szfkovics Soma és Mór Sátoraljaiúj hely.

Dreher Antal kőbányai sörfőzde főraktára.

Raktárak: Bercsényi-utca és Fő utca 11. sz.
Iroda: Papsor utca 471.

Arjegyzék kívánatra.

Erdőbénye-gyógyfürdő

Zemplénvármegyében, Tokaj-Hegyalján

Szél- és pormentes, erdős völgy katlanban, 237 méter tenger szintfeletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatása, gazdag vas és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknl.

Kiváló klimatikus gyógyhely: a légzőszervi és különösen malarikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adatként át a fürdőtelepre és telepről. Postai külföldi levelek naponként egyszer szállíthatnak ki a telepre és telepről.

Állandóan a telepen lakó fürdőorvos: **Dr. Asztalos Kálmán, Erdőbényéről.**

Vendéglős: **Boock Imre** Sátoraljaiúj helyből, a kínél kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálát lehet.

Külön Izraelita vendéglő és jó vendéglő.

Vasuti állomás: személyvonatokhoz — **Erdőbénye fürdő** megállóhely; gyorsvonatokhoz — **Liszka-Tolcava** állomás, a honnan és hová hatóságilag megállapított szállítási-díj mellett, bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdőleirást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

XVIII. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM.

BUDAPEST.

1906. SZERENCSE HAVÁBAN.

DÖRGE KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉS: 1/2 sorsjegy az I. osztályhoz K 12.— 1/4 : : : : K 6.— 1/8 : : : : K 3.— 1/16 : : : : K 1.50	FELELŐS SZERKESZTŐ: DÖRGE FRIGYES.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Zoltán-utca 16. Kiadófeljelenő: DÖRGE FRIGYES BANKHÁZA.
---	---	--

A szerencse a nép ajakán!

Egész Magyarország az új magyar kir. szab. osztálysorsjáték rendkívül nyereménytelőre bízott és közbeszéd tárgyát képezte az a páratlan fényes eredmény, amelyet a nálunk vásárolt sorsjegyek elérték.
 Hogy milyen meglepő, szinte szenzációs eredményt működik a Dörge Bankház, misem bizonyítja jobban, minthogy eddig nem kevesebb mint **2307** nagy nyereményt fizetett ki.
 Egyik főnyeremény a másik után jutott a mi üzletfeleinknek és sok közülük gondtalan előtér és teljes gazdasági függetlenséghez jutott egy líy sorsjegy révén.

Az élet legköllelmesebb meglepetésével közö tartozik, ha a véletlen egy főnyereménytől örvendzettel meg és senki sem tudhatja mit rejt a jövő. A szerencse részére mindig tanácsos egy nőtőskát nyitva hagyni.
 Alant közlünk néhány népszerű magyar szerencse-közmondást. Legyen bizalommal azon szerencse-közmondáshoz, mely a nevének kezdőbetűje alatt áll és rendelje azon sorsjegyszámot, melyet ugyanazon betű mutat. Ez szerencsét fog hozni Önnek!
 A kiválasztott sorsjegyszámot csak úgy biztosíthatjuk, ha a rendelést rögtön eszközli. A legeszkélyebb késedelem nagy vagyon elmulasztását idézheti elő.

leggyorsabb és legolcsóbb megrendelés postautóvályon történik. A cím pontosan és círástalan irand.
A sorsjegyek árát egész 12.-től 6.-nyeged 3.-nyolczad 1.50 kőr.
Dörge Frigyes
 bankháza
 Kossuth Lajos-utca 4. sz.
 és Zoltán-utca 16. szám.

Magyarország szerencse-közmondásai!

Minden sorsjegy mögött egy főnyeremény lapang!!!

A	B	C	D
Többet ér a sok pénz, mint a sok barát.	Egy gramm szerencse felér egy kiló élesztő.	Nincs könnyebb a tele érszénymél.	Akinek pénze van, ezze is van.
E	F	G	H
Pézt urálja a világot.	A szerencse kerek.	Sokáig él, ki gondtalanul él.	Aki mély az nyer.
I	J	K	L
Dátor a világ.	Mindenkinek megvan a maga szerencsés órája.	Amíg forog a sorsjegy az urnában, még kihúzzák.	Aki merészen bevág, felig nyert.
M	N	O	P
Jól épít, aki szerencsében bíz.	A véletlen a szerencse kómája.	Gazdság az élet gyökere.	A szerencse és merészség együtt jár.
R	S	SZ	T
A szerencse csak.	Senkiem kerülhet el a sorsát.	Arany kármnyekben győz a vasnál.	A kívánságokat sokszor a véletlen teljesíti.
U	V	Z	ZS

Dörge Frigyes
 bankháza, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.
 és Zoltán-utca 16. szám.

A	68422	I	27779	R	27779
B	78422	J	75318	S	68436
C	27753	K	66406	SZ	75069
D	45056	L	27753	T	4660
E	78815	M	68422	U	35462
F	27735	N	27770	V	5165
G	75069	O	28845	Z	50100
H	68426	P	27713	ZS	27770

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER

Értesítés.

Régi üzletemet felosztatom, épülő házam előtt felállított bódében levő még mindig nagy raktáramat kiárusítani óhajtom.

Nagy mennyiségű

vászon- és asztalneműek, női ruhaszövetek, férfi öltönyre való posztóneműek, női- és férfi fehérneműek

kerülnek gyári áron alúli elárúsításra.

Ezekre van szerencsém a tisztelt vevő közönség b. figyelmét felhívni.

SCHÓN SÁNDOR

Sátoraljauhely.

Török a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek közül a 2 legnagyobb nyereményt, és pedig: kétszer a nagy jutalmat, a 600.000 koronás főnyereményt, a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt továbbá 4 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt, és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet. — A most kezdődő 18. újmagyar osztálysorsjátékban 125.000 sorsjegyre ismét 62,500 pénznyeremény jut és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok lenn szebbé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményt! A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett számot említtél, melyre egy nagy nyeremény jut.

Ádám, Adél	4040	Dezsi, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Otto, Melánia	20441
Adólar, Agnes	6314	Ede, Eszter	9889	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narcisz	20989
Adóli, Arota	9687	Fók, Etel	10221	Janos, Judit	20983	Pál, Rosali	24226
Agoston, Amália	19182	Elmar, Flóra	20580	Jeno, Julika	24208	Péter, Olga	24277
Aladár, Anja	20445	Emil, Franciska	22082	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Asotilla	21619	Endre, Frida	24282	Kálmán, Katalin	28874	Rudolf, Pelagó	28275
Alred, Apollonia	24235	Ernő, Genozéva	24863	Károly, Katalin	29634	Rébert, Petronella	28640
Akos, Aranka	24245	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Pirocska	37411
Ambrus, Berita	28881	Prizyes, Gabr. oia	34948	Kristóf, Klótild	36835	Salamon, Regina	38164
Andras, Blanka	31332	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Koraelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Barb. Anna	36051	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38178	Leó, Kunlgunda	41919	Simon, Sári	38381
Árpád, Beil	38189	Gergely, Heortill	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	34769
Arthur, Bela	41784	Geza, Hermina	51378	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurel, Brigitta	41783	Guszláv, Hilda	84702	Manó, Leonia	80014	Tibamir, Theodora	92778
Atilia, Cecília	81209	György, Iovivka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123508
Baja, Coralia	84728	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Teruz	123504
Balint, Dóra	86085	Honrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Béla, Bernyó	101014	Heranna, Irma	123501	Miklós, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106109	Hugó, Ika	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignac, Irca	123548	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Marzit	123515	Zoltán, Eszka	123521
Daniel, Erzsébet	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5488	Zsigmond, Zuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	Isván, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelln	5637	Izidor, Johanna	8632	Oszkár, Mattid	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3.—

1/2 " " " 3.— " " " 6.— " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

folgyó évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály húzása már május hó 23-án kezdetét veszi

TÖRÖK A. és TSA

Sürgönyeim:
Törökek, Bpest.

BANKHAZA BUDAPEST.

Sürgönyeim:
Törökek, Bpest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzlete.

Központ: Teréz-kört 46/a.

I. fók: Váci-kört 4/a.

II. fók: Múzeum-kört 11/a.

Bérbeadó

a Szeghy Gyula házában
egy két szobás s mellék-
helyiségből álló lakás.

Értekezhetni lehet Szép Gedeon
ügyvédnél.

Védjegy: „Morgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Morgony-Pain-Expeller patlika

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult közveszélyt,
száraz és meghűléskor bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Morgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Az üvegekben 60 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ágyasólán minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerára
az „Arany orosiánkor”, Prágában.
Készítéskor a nev. Mindennapi sebtől oldó.

**BRÁZAY FÉLE
KÖLNI VÍZ**

telülmal minden más kölni-víz néven
ismert pipere csikket.

Brázay sósborszesz-szappan
a legkímélőbb pipere-szappan.
BRÁZAY-SÓSBORSZESZ
nőküldészetlen báziszer.